

користуванні (між цими характеристиками є певні компроміси), усі вони мають можливості і здатність допомогти в ідентифікації злочинних мереж. Вони всі, наприклад, мають компонент, який допомагає за телефонними рахунками проаналізувати моделі взаємодії ключових фігур. Ці результати можна використовувати в тому, що зазвичай називають асоціативним аналізом зв'язків, або ж мережним аналізом. Такий підхід допомагає визначити та оцінити відносини або зв'язки людей і організацій, що втягнуті в організовану злочинну діяльність, зрештою допомагає зрозуміти й наочно уявити мережу. Незважаючи на його широке використання в тактичних цілях і специфічних випадках, аналіз зв'язків також може бути й цінним засобом досягнення стратегічних цілей. Він, наприклад, може допомогти у визначенні більш важливих вузлів мережі, ключових фігур, які виконують різноманітні функції в мережі, та в установленні «порталів» чи «воріт», через які злочинні мережі успішно проникають до легального світу. Зі стратегічною метою його також можна використовувати для оцінювання завданої шкоди. Фактично, аналітична обробка розвідувальних даних сприяє як загальному, так і більш точному визначенню злочинних мереж.

Єфімов Микола Миколайович
доцент кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

SCIENTIFIC CONTROVERSY REGARDING THE HIERARCHICAL CONSTRUCTION OF A CRIMINAL ORGANIZATION

At the time, in connection with the change of the current criminal code of Ukraine, there was a need to rethink certain concepts (criminal offense, crime, misdemeanor). Among the innovations of the specified legislative act are also the concepts of organized group and criminal organization.

In Part 3 of Art. 28 of the Criminal Code of Ukraine, the legislator determined that a criminal offense is recognized as having been committed by an organized group, if several persons (three or more) participated in its preparation or commission, who previously organized themselves into a stable association to commit this and other (other) criminal offenses, united by a single plan with the division of functions of group members aimed at achieving this plan, known to all group members. And in part 4 of the specified article, the following is formulated: a criminal offense is recognized as having been committed by a criminal organization, if it was committed by a stable hierarchical association of several persons (five or

more), whose members or structural parts of which, by prior collusion, organized themselves for joint activities with the aim direct commission of serious or particularly serious crimes by members of this organization, or leadership or coordination of criminally illegal activities of other persons, or ensuring the functioning of both the criminal organization itself and other criminally illegal groups [3]. As you can see, the main differences between these concepts are as follows: the hierarchical nature of the association, the number of people, the presence of a designated leader (leaders).

Among the types of complicity, the legislator in Part 1 of Art. 27 of the Criminal Code of Ukraine defined the following: executor, organizer, instigator and accomplice [3]. At the same time, we consider such types to be sufficient in terms of criminal law, but in terms of criminology and investigative activities, they are clearly not sufficient for the investigation of certain types of criminal offenses.

In particular, some scientists (N. S. Karpov, S. V. Yevdokymenko) emphasized that establishing ties between criminal groups pursues the following goals: mutual exchange of criminal experience and demarcation of spheres of activity; «laundering» money or committing crimes outside the region or country; leaving Ukraine to avoid criminal liability; exchange of perpetrators of crimes, etc. [2, p. 28].

In turn, K. O. Chaplinskyi, studying organized criminal groups as a subject of criminal activity, emphasized that it should be remembered that each criminal association consists of individual individuals who possess certain qualities and characteristics that characterize them in a personal way. The author noted that the situation in a criminal group leaves an imprint on the behavior and character traits of its members, which reflect all the signs of an organized group as a whole [4, p. 46].

We also see the interesting position of E. Yu. Buzhdyganchuk, who defined the following structure of the studied category, which commits criminal offenses against morality: a) the organizer (leader) of the group; b) persons who maintain places of debauchery (administrators of places for providing intimate services); c) persons who search for people to engage in prostitution; d) persons who provide intimate services; e) auxiliary staff – persons who ensure the safety of the activities of the OG, receive orders and distribute prostitutes among customers, accumulate the received funds, accompany prostitutes, perform medical examinations of prostitutes; f) technical personnel – persons who conduct covert video recording of the provision of intimate services for the purpose of further compromising, discrediting or blackmailing clients; g) persons who ensure the exit of a prostitute abroad; h) persons who cover up the criminal activity of a criminal group [1, p. 89].

We consider the most optimal structure, which was defined by a group of authors (K. O. Chaplinskyi, P. Ya. Minka), as follows: leaders (organizers) of organized groups or criminal organizations; analytical unit (advisors and consultants); security unit (intelligence and counter-intelligence); a block of cover (protection), consisting of corrupt officials and representatives of law enforcement agencies, as well as lawyers who serve criminal groups, and the keeper of a single

«cash register»; active members: militants, direct executors, bodyguards, gunners, etc. [4, p. 48-49].

Summarizing, we note that we have defined the following structure of a criminal organization: leaders (organizers) of criminal organizations; advisory block; protective block; active members (combatants, direct executors, guards, gunners); technical staff (persons who conduct hidden video recording); support staff (persons who ensure the activities of the group); persons who cover up the criminal activities of the group (corrupt officials, law enforcement officers, lawyers).

Список використаних джерел:

1. Буждиганчук Є. Ю. Розслідування сутенерства, вчиненого організованою групою : дис. на зд. наук. ст. к.ю.н. за спец. 12.00.09. ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом». Київ, 2020. 259 с.
2. Карпов Н. С., Євдокіменко С. В. Злочинна діяльність / Наукове видання під ред. В.П. Бахіна. К., 2001. 246 с.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення – 01.05.2023)
4. Чаплинський К. О., Мінка П. Я. Розслідування злочинів, вчинених злочинними угрупованнями : Навчальний посібник. Дніпропетровськ : Видавництво «Свідлер А.Л.», 2009. 225 с.

Слаєв Юрій Леонідович
викладач кафедри організації
досудового розслідування
факультету № 1 Криворізького
навчально-наукового інституту
Донецького державного
університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ЮРИДИЧНОГО ВИЗНАЧЕННЯ

В багатьох юридичних дослідженнях поза увагою науковців досить часто залишається питання щодо вчення про пенітенціарну злочинність (злочинність у сфері відбування та виконання покарань). Разом з цим, вищевказане питання є актуалітетом в царині фундаментальних досліджень в галузі кримінально-юрисдикційних наук (кримінальне право, кримінальний процес, кримінально-виконавче право, кримінологія). Для наукового пізнання пенітенціарної злочинності характерним є застосування міждисциплінарного підходу до з'ясування юридичного змісту. Зокрема, в кримінологічному аспекті пенітенціарна злочинність перебуває у взаємозв'язку з царинами рецидивної злочинності, організованої злочинності. Одним із основних питань вчення про пенітенціарну злочинність є питання про поняття вказаного різновиду